

BRAM TER BEEK, DIRECTEUR KVGO:

'IK GELOOF IN DE KRACHT VAN DRUKWERK'

TEKST: DORINE VAN KESTEREN
FOTO'S: NIEUWE BEELDEN MAKERS

Omzetverlies door corona, gebrek aan grondstoffen én personeel, de oprukken- de digitalisering die het aloude papieren drukwerk verdringt: de grafische industrie heeft betere tijden gekend. Toch kijkt Bram ter Beek, directeur van branchevereniging KVGO, met vertrouwen naar de toekomst. "Ik ken weinig producten die zo circulair zijn als papier."

De coronacrisis is niet ongemerkt voorbijgegaan aan de grafimedia- branche. Vorig jaar zagen de bedrijven hun cijfers achteruit hollen. In het tweede kwartaal daalde de omzet met 31,1 procent; in het derde kwartaal met 11,9 procent. Het laatste kwartaal nam bij sommige bedrijven de omzet weer toe, maar zat een grote groep nog steeds in zwaar weer.

"Binnen de branche waren er wel verschillen", licht KVGO-directeur Bram ter Beek toe. "Verpakkingsbedrijven deden het relatief goed, terwijl drukkerijen het zwaarder hadden. Onze leden leveren aan sectoren die gesloten waren, zoals de retail. Van de steunmaatregelen van de overheid is goed gebruikgemaakt. Punt was alleen dat de regeling voor de tegemoetkoming in de vaste lasten (TVL) pas in december 2020 beschikbaar kwam. Dat was laat: de omzet liep toen al maandenlang terug, maar de kosten bleven doorlopen."

Inmiddels liggen de kaarten anders. Zo berichtte het CBS onlangs dat de branche in het tweede kwartaal van 2021 een hogere omzet boekte dan een jaar eerder. Maar Ter Beek durft nog niet opgelucht adem te halen. "Inderdaad is er een kleine opleving zichtbaar,

maar de situatie blijft onzeker. De grote vraag is hoe de rest van dit jaar gaat verlopen, als de overheidssteuning wordt teruggeschroefd."

Grondstoffen en personeel

De bekende grondstoffenschaarste speelt ook in de grafische sector. "De coronacrisis had en heeft grote gevolgen voor de toeleveringsketens. Soms viel de vraag helemaal stil, soms was die juist groter dan verwacht en logistiek en transport zijn ingewikkeld. Feit is dat de prijzen en levertijden van onder meer papier, karton, inkt en drukplaten enorm zijn gestegen. Deze schaarste is een mondiaal vraagstuk, waarop we als branchevereniging helaas geen invloed hebben."

Een ander acuut probleem is het gebrek aan personeel. "Ondanks de krimp in omzet hebben relatief veel bedrijven vacatures uitstaan. Het gaat daarbij vooral om vervangingsvraag, als gevolg van de vergrijzing in de branche. Maar vanwege het 'ouderwetse' imago van de grafische sector is het lastig om jonge mensen aan te trekken. Zij weten niet hoe essentieel de grafimedia zijn voor Nederland en dat het werk technologisch uitdagend is en vakmanschap vereist. Daarom gaan wij een campagne lanceren om duidelijk te maken aan een breed publiek hoe dynamisch en innovatief de sector is."

Tegelijk probeert het KVGO te zorgen dat de bestaande medewerkers fit en vrolijk de pensioenleeftijd halen. "Met Europese subsidies hebben we een actieprogramma ontwikkeld rond duurzame inzetbaarheid. Daarbij zijn ook opleidingsinstituten en verzuimverzekeraars betrokken. Pijlers van het programma zijn gezondheid, arbeidsrisico's, vitaliteit en gerichte scholing. Door de technologisering worden in de branche in toenemende mate andere competenties gevraagd. All round inzetbaarheid wordt belangrijker, net als ict-vaardigheden."

Invicta.
Join us at
the top.

Our new **MicroMedia Invicta** brings you a step-change in bead mill technology, with 25% higher efficiency, 50% higher productivity and 100% higher flow rate capability.

Sounds interesting? Get in touch.
grinding.dispersing@buhlergroup.com

'BRANCHEORGANISATIES HEBBEN EEN GROTER BEREIK EN MEER INVLOED DAN INDIVIDUELE BEDRIJVEN. ZE ZIJN EEN BETERE GESPREKSPARTNER VOOR DE OVERHEID.'

Circulair product

De EU verbindt het economisch herstel na de pandemie met de transitie naar een groene, circulaire economie. Dit betekent dat bijbehorende wetgeving – de Europese Green Deal – versneld wordt uitgevoerd, met uiteraard ook consequenties voor Nederland en het bedrijfsleven. Volgens Ter Beek valt er in het productieproces in zijn sector niet meer zoveel duurzaamheidswinst te behalen. "Wij overleggen met de VVVF over de minst belastende inktsoorten. Daarnaast leggen grafische bedrijven het gebruik van oplosmiddelen aan banden, besparen energie en gaan verspilling van grondstoffen tegen. De uitdaging is om minder papier weg te gooien – of meer papier opnieuw te gebruiken – voordat de kwaliteit van het drukwerk 100 procent is. Dit percentage 'inschiet' is de laatste jaren gedaald, maar blijft een aandachtspunt."

Om de CO₂-uitstoot in de sector omlaag te brengen, heeft het KVGO een aparte stichting opgericht die collectief energie inkoop voor de leden die dat willen. "Deze groene stroom wordt geproduceerd door windmolens in Europa. Steeds meer bedrijven plaatsen ook zonnepanelen."

Stickerzaak

Het beeld bestaat dat drukwerk slecht is voor het milieu. Ten onrechte, aldus de KVGO-directeur. "Papier en karton kosten bomen, is het idee. Maar 90 procent van het papier wordt gerecycled tot nieuw papier en karton. En voor iedere boom die er in de Europese productiebossen wordt gekapt, worden er twee tot drie terug geplant. Ik ken weinig andere producten die zo circulair zijn."

Hij refereert aan de 'stickerzaak' tegen de gemeente Amsterdam. Die besloot in 2018 dat ongeadresseerd reclamedrukwerk alleen nog mag worden bezorgd in brievenbussen met een ja/ja-sticker. Tot die tijd was dit toegestaan in alle brievenbussen, met uitzondering van die met een nee/nee-sticker. "Bedrijven kunnen dus per saldo op veel minder adressen hun drukwerk verspreiden. Het argument

van de gemeente is dat dit 6000 bomen zou schelen. Maar dit is, zoals ik net uitlegde, nonsens. Daarbij komt dat het niet verstandig is reclamedrukwerk tegen te werken. Niet iedereen is digitaal vaardig en bovendien zijn er mensen die om financiële redenen de aanbiedingen moeten bijhouden."

Een aantal ondernemers(organisaties) – onder wie het KVGO – vocht de beslissing van de gemeente aan. De rechtbank en het hof gaven Amsterdam gelijk; de Hoge Raad moet nog uitspraak doen. "De advocaat-generaal adviseert de uitspraak van het hof in stand te laten, maar wij vechten door. In deze procedure, maar ook in de lobby richting de Europese Commissie. Een Europese richtlijn bepaalt namelijk dat je de verspreiding van reclamedrukwerk niet mag verbieden – wat hier feitelijk gebeurt. Niet alleen voor ons is het belang groot, maar ook voor de retail, die 10 procent van de omzet genereert via folders. Dit helpt ook zeker niet mee om de leegstand in winkelcentra te bestrijden – wat toch ook een urgente kwestie is voor veel gemeenten. Overigens hebben inmiddels ook Rotterdam, Utrecht en een aantal kleinere gemeenten dezelfde stap gezet. In Utrecht mogen zelfs geen huis-aan-huisbladen meer worden bezorgd op adressen zonder ja/ja-sticker."

Groter bereik

Ter Beek heeft vertrouwen in de toekomst van de branchevereniging in het algemeen, ook in een tijd dat klanten steeds kritischer zijn en minder geneigd zich te committeren. "Tijdens de coronacrisis is weer gebleken dat bedrijven een overkoepelende organisatie nodig hebben om hen te ondersteunen, voor te lichten over alle (steun) maatregelen en namens hen te lobbyen in Den Haag. Brancheorganisaties hebben een groter bereik en meer invloed dan individuele bedrijven. Ze zijn een betere gesprekspartner voor de overheid." Bij het KVGO is onderlinge solidariteit een belangrijke reden om lid te worden, aldus Ter Beek. "Onze leden zien in dat ze niet alles alleen willen en kunnen regelen. Als ondernemer kun je je tijd im-

KONINKLIJK VERBOND GRAFISCHE ONDERNEMINGEN (KVGO)

Bij het KVGO zijn 650 ondernemingen aangesloten, waar in totaal zo'n 11.000 mensen werken. De leden zijn onder meer drukkerijen, crossmediale bedrijven, verpakkingsfabrikanten en bedrijven

die zich bezighouden met repro, scannen, printen, adresseren en bezorgen. Het leeuwendeel van de achterban behoort tot het midden- en kleinbedrijf. Iedere vier jaar kiezen de leden van het KVGO

een nieuwe ledenraad, het hoogste orgaan van de vereniging. Het bestuur van de vereniging wordt ondersteund door de medewerkers van het KVGO-bureau, dat is gevestigd in Amsterdam.

Normec Product Testing

Dé specialist in het meten van VOC-emissies voor verffabrikanten in de Benelux

Over Normec Product Testing

Het Belgische laboratorium Servaco is in 2018 overgenomen door Normec Group en levert samen met VITO wereldwijde nalevingsrapporten voor alle relevante productemissietestvereisten.

Wat maakt ons uniek?

- Normec Product Testing verleent een volledige dienstverlening aan coating fabrikanten. Ons laboratorium bepaalt, als één van de weinige laboratoria in Europa, de luchtzuiverende werking van coatings en materialen volgens internationale normen.
- Een uniek portfolio van wereldwijde accreditaties en erkenningen, waardoor wij gecombineerde EU- en US-testprogramma's kunnen aanbieden.
- Wij zijn het enige UL-erkende testlaboratorium van een derde partij in Europa dat emissietesten met Greenguard-certificering uitvoert.
- Onze experts bieden een integrale aanpak van productemissietesten, productinhoudtesten, productgeurtesten, blootstellingsmodellering, IAQ-testen en LCA / EPD.
- Elk testprogramma en -rapport is op maat gemaakt. We bekijken samen met de klant wat de beste en voordeligste aanpak is.

Onze diensten

- Volledig aanbod van productemissietesten, evenals analyse en beoordeling van binnenlucht.
- Prestatietesten voor het evalueren van de reductiecapaciteit van bouwmaterialen en coatings voor vluchtige organische stoffen.
- Het ondersteunen van bedrijven bij hun productontwikkeling en het behalen van de benodigde labels en certificaten
- Een breed aanbod van coatingtesten. Bekijk ons volledige aanbod op: productemissiontesting.vito.be/coatings.

Wat mag u van ons verwachten?

- Erkend testlaboratorium voor verschillende analyses en labels waaronder EMICODE, M1, Blue Angel, European Eco-label, Floorscore en Natureplus.
- Geaccrediteerde diensten volgens ISO / IEC 17025 accreditatie inclusief de recente EN 16516 (2017) en EN 16402 (2019).
- Accreditatie voor testkamermetingen en het uitvoeren van emissietesten volgens o.a. ISO 16000-3, -6, -9, -11, EN 16402, EN 16516, ASTM 5116-10, Belgische, Duitse (AgBB / AGB), Franse, Poolse en (opkomende) Zweedse wetgeving.

Met een **Normec Product Testing** rapport heeft u als verffabrikant toegang tot de hele Europese en Amerikaanse markt.

mers beter besteden. De markt verandert snel, grondstoffen komen steeds moeilijker beschikbaar en de overheid stelt steeds nieuwe eisen op het gebied van energie en klimaat. Brancheverenigingen kunnen hun leden meer toegevoegde waarde bieden in de vorm van nieuwe dienstverlening, bijvoorbeeld op het gebied van specifieke kennis, innovatie, netwerken en ondernemerschap.”

Hij vindt het wel belangrijk dat de verenigingen over de grenzen van hun eigen sector heen kijken. “Als de belangen parallel lopen, is het verstandig de krachten te bundelen en in bredere netwerken te opereren. Anders worden we straks allemaal eilandjes. Zo hebben wij met tien brancheorganisaties een gezamenlijke brief geschreven aan informateur Hamer over de rekening van de energietransitie. Die wordt eenzijdig bij mkb-ondernemers neergelegd, onder meer door de kostenverdeling van de Opslag Duurzame Energie (ODE). Daarnaast zijn de verduurzamingssubsidies moeilijk toegankelijk voor het mkb. Door dit alles wordt het voor het mkb moeilijk gemaakt om te verduurzamen. Ons verzoek is dan ook om in de komende kabinetperiode nieuwe duurzaamheidsinstrumenten te ontwikkelen. Deze brief heeft veel aandacht gewekt en er zijn Kamervragen gesteld. In ons eentje hadden we dat moeilijker voor elkaar gekregen.”

Samenwerking met de VVVF ligt volgens Ter Beek zeker voor de hand. “De ledenkring van de VVVF levert drukinkt aan onze ledenkring. Talloze vraagstukken zijn hetzelfde. Bijvoorbeeld: hoe ga je om met digitalisering en verduurzaming? Maar ook voor interne zaken: hoe organiseer je je vereniging op een efficiënte manier, met maximaal profijt voor de leden?”

Papier én digitaal

Corona heeft de toch al voortschrijdende digitalisering een extra slinger gegeven. Toch is Ter Beek niet bang dat drukwerk de slag verloren heeft. “Ik geloof in de toekomst van papier en print. In veel gevallen is gedrukte reclame effectiever dan digitale boodschappen. Dat is onderzocht, internationaal bewezen en wetenschappelijk onderbouwd. Een ander voorbeeld: tijdschriften die overstappen naar digital only, krijgen vaak te maken met minder lezers – en dus minder advertentie-inkomsten. En verenigingen die hun nieuwsbrieven en ledenblad alleen nog maar per e-mail versturen, merken dat de leden een hoop informatie missen. De kunst is om een optimale mix te vinden van papier en digitaal. Dat zijn de twee pijlers van communicatie. Niet of-of, maar en-en dus.” ■

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw *PGS 28, 30, 31*
Onderhoud en herstel *BRL-K903/08*
Keuring en inspectie *SIKB 7800*

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 557 306

EMSBROEK NL
 tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Industrieweg 11 • 7251JT • Vorden

INFOR BLENDING BRANCHESPECIEFIEKE SOFTWARE (SEMI-) PROCESINDUSTRIE

ERP | BEHEER GEVAARLIJKE STOFFEN | LIMS | DOCUMENT MANAGEMENT

Recepturen, Berekening VOS-gehalte, Pigment/Vulstof-verhouding, Tracking and Tracing, Analysecertificaat, MSDS, REACH, GHS .....?

Dan weten wij waar het over gaat!

IT-Partner voor automatisering van al uw bedrijfsprocessen. Wij bieden volledig geïntegreerde ERP of deeloplossingen in de branches:

- Chemie & Verf
- Farmacie & Voedingssupplementen
- Voeding & Drank
- Verzorging & Cosmetica

Partner Network

Kade 40a • 3371 EP Hardinxveld-Giessendam (The Netherlands) • +31 184 490 367 • www.blending.nl